

5. Transformacijni procesi ta ekonomichne zrostanja v Ukraïni / za red. akad. NAN Ukraïni V. M. Gejcja. — Harkiv : Fort, 2003. — 440 s.
6. Ustenko S. V. Proizvodstvennye modeli naukoemki hpredprijatij / S. V. Ustenko // BiznesInform : nauchnyj informacionnyj zhurnal. — Har'kov : HNEU, 2006. № 11. — S. 95–101.

УДК 352.07:353.2

Фашевський М.І.,
д-р геогр. наук, професор
Білоконь І.В.,
канд. екон. наук, доцент
кафедра регіоналістики і туризму
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

Faschevsky M.I.,
PhD Geographical Science,
Professor
Bilokon I.V.,
PhD Economics, Researcher,
Associate professor Department of regionalistics
and tourism at Kyiv National Economics
University by V. Hetman

REGIONAL ADMINISTRATION AND LOCAL GOVERNMENT: THEORETICAL FOUNDATIONS

Анотація. У статті розглянуто проблеми реформування системи місцевого самоврядування, створення децентралізованої моделі влади та вдосконалення механізмів формування та функціонування територіальних громад сіл, селищ та їх об'єднаних структур. Обґрунтовано пропозиції щодо поліпшення механізму формування об'єднаних територіальних громад, конкретизації цілей, які забезпечували б зростання рівня і якості життя населення з урахуванням особливостей і різноманітності типів об'єднаних територіальних громад, умов їх функціонування та врахування законодавства з питань державної політики регіонального розвитку.

Abstract. The article addresses the problem of reforming the system of local government, a decentralized model of government and improve the mechanisms of formation and functioning of territorial communities of villages, towns and their joint structures. Grounded proposals to improve the formation mechanism combined local communities, specifying objectives that would ensure the growth of quality of life and allowing for the diversity of types and united local communities, their operation conditions and taking into account legislation on the state policy of regional development.

Ключові слова: державне управління, регіональне управління, децентралізація, міське самоврядування, територіальна громада.

Keywords: public administration, regional administration, decentralization, local government, local community.

Вступ. Державна регіональна економічна політика як сукупність правових, організаційних і соціально-економічних механізмів є основою розвитку країни. Вона має створювати умови для раціонального функціонування регіональних соціумів за рахунок організації ефективної діяльності регіональних соціально-економічних систем, науково-обґрунтованого державного управління та місцевого самоврядування. Принципи формування та реалізації державної регіональної політики, повноваження суб'єктів цієї політики, механізми її функціонування та інші правові, економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та організаційні її засади визначаються прийнятим 5 лютого 2015 року Законом України «Про засади державної регіональної політики» [1].

Важлива роль у законодавчому вирішенні проблем регіональної політики, розвитку регіонів і формуванні та функціонуванні територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднаних структур належить і проекту Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» і Закону України «Про співробітництво територіальних громад» [2, 3]. Прийняті зазначені закони стали чинними та засвідчують їх безпосередній вплив на сучасний розвиток регіонів.

Поліпшити соціально-економічну ситуацію в Україні неможливо без проведення системних реформ і їх законодавчого забезпечення, реалізація положень яких сприятиме вирішенню наявних проблем. Серед законодавчих актів, з якими пов'язане вирішення проблем місцевого самоврядування, особливо актуальним у сучасній ситуації є Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [4].

Уже прийняті зазначені закони загалом є важливим кроком у вдосконаленні регулювання відносин, що виникають у процесі створення умов для збалансованого розвитку соціумів регіонів, додержання державою гарантованих соціальних стандартів незалежно від місця проживання людини. Разом з тим ряд положень цих законів вимагають змістовного уточнення, систематизації та доповнення з метою уникнення різних колізій і недоліків в практичній діяльності.

Постановка задачі. Для вирішення цієї задачі актуальним є поглиблення теоретико-методологічних засад управління регіональним розвитком з урахуванням формування об'єднаних територіальних громад і їх функціонування. Насамперед слід відзначити, що діяльність місцевого самоврядування є невід'ємною складовою процесу регіонального розвитку в цілому [5]. Згідно Конституції та законів України сутність місцевого самоврядування полягає в гарантованому державою праві територіальних громад вирішувати місцеві питання, діючи в межах закону та в інтересах їх жителів [6]. Виходячи з цього, органи місцевого самоврядування мають відіграти важливу роль у формуванні та реалізації державної регіональної політики, виступаючи важливим чинником посилення взаємозв'язку між територіальною громадою і державою.

Результати. Розглянемо окремі положення Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» і його законодавчі засади щодо формування об'єднаних регіональних систем. Насамперед необхідно відмітити відсутність у законі прямого тлумачення змісту понять «громада» і «територіальна громада». У ньому вказується лише на те, що територіальні громади села, селища, міста є первинними суб'єктами місцевого самоврядування, основними

носіями його функцій і повноважень. Іншими словами, територіальна громада села, селища, міста — це жителі цих типів населених пунктів. В роз'ясненні Конституційного суду України вказується на те, що «територіальна громада — жителі, об'єднанні постійним місцем проживання у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр». Звідси випливає, що об'єднавчою силою громади є спільність місця проживання і адміністративного управління. Таке тлумачення громади і чинників її єдності, на нашу думку, є не повним.

Громада в загальному науковому розумінні — це сукупність людей, які мають спільні засади діяльності, соціальної організації, форми відносин, етнонаціональні пріоритети, певне середовище функціонування тощо. Для них територія є не лише спільним місцем зосередження, а й місцем певної діяльності, функціонування. В юридичних межах території населеного пункту (села, селища, міста) можуть функціонувати різні територіальні громади, пов'язані етнічною, національною, культурною, релігійною, історичною чи іншою спільністю [7]. У цьому випадку важливо, щоб законодавча база добровільного об'єднання етносоціальних громад у межах території сіл, селищ, міст забезпечувала практичну реалізацію регіональної політики держави усієї етнонаціональної різноманітності жителів на всій території населеного пункту.

Тому важливим завданням при організації і функціонуванні територіальних громад є законодавче забезпечення представництва в органах місцевого самоврядування усіх етносів населених пунктів з метою захисту їх інтересів. Цим самим законодавчо буде забезпечено згуртування етнонаціональних спільнот, яких в Україні понад 130 видів, формування єдності та інтеграції територіальних громад, які складають єдину регіональну спільність.

Правове регулювання, яке передбачене зазначеним законом і базується на основі територіальних єдності і спільності проживання, не може бути достатнім і вичерпним в умовах високої міжрегіональної міграційної взаємодії людей. Міграційна активність населення порушує територіальну єдність громад. Тому більш досконале правове регулювання в умовах децентралізації управління соціально-економічними процесами різних етносів населених пунктів має забезпечувати злагоду різних етнонаціональних громад. Звідси випливає важливий принцип — законодавчо передбачити достатні повноваження кожній етнонаціональній громаді в органах влади і місцевого самоврядування, які є основним джерелом влади.

Із зазначеного випливає необхідність обґрунтування додаткових принципів добровільного об'єднання територіальних громад. У законі виділено сім таких принципів, однак не розкрито їх зміст. Так, принцип економічності можна трактувати довільно. Очевидно в основі об'єднання територіальних громад повинні бути ті конкретні принципи, які сприяють досягненню мети такого об'єднання.

Шляхи поглиблення реформування місцевого самоврядування і функціонування регіональних соціумів. Насамперед, це можливо шляхом внесення змін і доповнень до згаданих законів. У Законі України «Про добровільне об'єд-

нання територіальних громад» важливо додатково акцентувати увагу на таких принципових питаннях, які посилюють і поглиблюють регулюючу роль організації управління функціонуванням моно- і поліетнічних регіональних соціумів. Зокрема, необхідно обґрунтувати такі позиції:

- як місцеве самоврядування об'єднаних територіальних громад позначиться на підвищенні рівня і якості життя населення цих громад;
- які зміни відбудуться у зайнятості населення і спільному ринку праці об'єднаних територіальних громад;
- які нові можливості відкриваються у територіальній організації економічної діяльності в різних населених пунктах, зокрема, малих, які входять в громаду а також доступності адміністративно-управлінських послуг населенню цих пунктів;
- як поліпшиться медичне і лікувально-оздоровче, культурно-освітнє, побутове забезпечення жителів кожного населеного пункту територіальної громади;
- як позначиться територіальне об'єднання громад на соціально-культурній та духовній єдності населення;
- чи позначиться об'єднання громад на єдиному плануванні територій для різних спільних функціональних потреб кожного населеного пункту;
- чи сприятиме об'єднання територіальних громад розвитку спільної транспортної, ринкової, сервісної інфраструктури тощо.

Зазначені конкретизовані принципи питання важливо врахувати при формуванні територіальних громад, що може підвищити практичну цінність реалізації зазначеного закону і бути стимулом активізації формування об'єднаних територіальних громад.

Об'єднані територіальні громади, які формуються на базі міст, мають свої особливості. Компактне територіальне угруповання кількох сільсько-міських поселень, об'єднаних виробничими, трудовими, культурно-побутовими, інфраструктурними, адміністративно-управлінськими та іншими зв'язками міста, яке є адміністративним центром і соціально-економічним полюсом інтеграції населених пунктів і їх жителів, формує регіональну функціональну поліструктуру з різних типів поселень взаємозв'язану систему. Центр — полюс цієї системи функціонально підпорядковує своєму впливу суміжні населені пункти в т.ч. і завдяки діяльності єдиних органів адміністративного управління. Його функціональний вплив посилюється за рахунок зростання територіальної концентрації виробництва та об'єктів соціальної інфраструктури, єдиного ринку робочої сили, спільного територіального планування тощо. У цьому випадку формується периферійна по відношенню до центра зона. Вона складається, як правило, з дрібних за чисельністю жителів навколишніх сіл і селищ. Її розвиток неодмінно пов'язаний з розвитком міста-центра.

Правове регулювання соціально-економічним розвитком регіону, зазначене вище, посилює регулюючу адміністративно-управлінську функцію органів місцевого самоврядування міської об'єднаної територіальної громади, яка здійснює загальне управління соціально-економічним та екологічним розвитком такого регіону. У цьому зв'язку важливо забезпечити участь в управлінні розвит-

ком міської територіальної громади усіх суб'єктів з відповідними повноваженнями щодо соціально-економічного розвитку громади кожного населеного пункту. Законодавче вирішення науково обґрунтованого представництва кожного населеного пункту об'єднаної міської територіальної громади в органах місцевого самоврядування необхідно ще і тому, що кожна територіальна одиниця — село, селище, місто, будучи елементом єдиної громади, є цілісним і певною мірою обособленим суб'єктом з власними інтересами і проблемами, на які поширюються певні розпорядчі функції органів місцевого самоврядування.

Міські, селищні і сільські об'єднані територіальні громади мають значні відмінності в рівнях соціально-економічного розвитку, їх потенціалах, різного ступеня вирішеності чи невирішеності питань життєдіяльності населення. Таким чином, територіальні громади мають різні рівні соціально-економічного розвитку і різні перспективи. Для ефективного економічного і соціального розвитку територіальних громад, поліпшення умов життя населення різних регіональних соціумів необхідно дотримуватися таких принципів:

- забезпечення періодичного моніторингу стану соціально-економічного розвитку територіальних громад у цілому і кожного населеного пункту;
- проведення оцінки ресурсозабезпеченості кожного регіону і їх конкурентоспроможності;
- виявлення проблем функціонування соціумів кожного поселення і об'єднаної громади в цілому;
- обґрунтування перспектив розвитку територіальних громад;
- обґрунтування можливостей і переваг функціонування об'єднаних територіальних громад і їх трансформації тощо.

У подальшому необхідно провести соціально-економічну регіоналізацію на основі можливостей інтеграції зусиль регіонів, забезпечити науково обґрунтоване територіальне планування як основу розробки проектів єдиних поселенських систем об'єднаної територіальної громади.

Науково-дослідні і проектно-конструкторські роботи, а не добровільне об'єднання територіальних громад за допомогою референдуму чи іншим способом, як це пропонується в законі, має бути основою об'єднання територіальних громад. Лише об'єктивний аналіз може бути підставою для формування об'єднаних територіальних громад, ефективного функціонування місцевого самоврядування за рахунок зростання конкурентних переваг кожного населеного пункту, вирішення проблем нинішнього і майбутнього розвитку кожної територіальної громади [7].

Важливим чинником формування об'єднаних територіальних громад є колективна праця. Однак в нинішніх умовах у зв'язку з формуванням окремих домогосподарств у сільській місцевості об'єднуюча роль колективної праці втрачається. Фермерські господарства базуються на сімейних зв'язках, а наймані працівники складають незначну їх частину і до того ж вони працюють сезонно, періодично. В законі без обґрунтування вказується, що жителі сіл, селищ і міст утворюють відповідну територіальну громаду, а межі територіальних громад мають визначатись межами юрисдикції рад територіальних громад, що об'єд-

нались. Така законодавча норма не точно відображає реальну дійсність, оскільки як чіткі межі, так і генеральні плани розроблені не для усіх населених пунктів. Крім того, межі територіальних громад можуть бути динамічними та передбачати як їх зростання, так і скорочення відповідно до суспільної доцільності і трансформації поселенської мережі. В змінах до закону це положення слід викласти ґрунтовніше. До того ж законом передбачена можливість виходу територіальної громади зі складу об'єднаної територіальної громади, що також свідчить про динамічність меж таких громад. Дану позицію в законі слід удосконалити.

В сучасних умовах все більше підвищується роль територіального сусідства у формуванні територіальних громад. Це стосується, насамперед, сусідства населених пунктів з міським поселенням, яке виступає центром полюсом росту. Полюси росту впливають не лише на регулювання економічної і трудової діяльності сусідніх населених пунктів, але й на соціально-культурне і побутове життя її населення. Життєдіяльність громади в такому разі базується не на засадах управлінської діяльності, а на саморегулюванні і самоуправлінні згідно попиту і пропозиції, динаміки ринкової ситуації та індивідуальної раціональності [5].

Значна частина об'єднаних громад чинників нині втрачається. Для сільських громад, наприклад, все більше втрачає своє об'єднане значення земля, яка раніше оброблялася спільно територіальною громадою села. Причина цього — нові земельні відносини. Нині земельні паї громадян орендуються не жителями села, а інвесторами, які можуть проживати за межами навіть країни, а використовувана ними робоча сила не завжди формується з жителів села, де орендуються паї. Такі відносини у перспективі призведуть до того, що сільські громади все більше втрачатимуть об'єднану їх силу спільної території, землі.

Про тенденцію зменшення людності і чисельності сільських громад свідчить зняття з статистичного обліку протягом останнього періоду кількох сотень сільських поселень у зв'язку з втратою жителів. Сільські громади, особливо малих сіл, в майбутньому зазнаватимуть подальшого зменшення. При чому об'єднання таких сіл в єдину об'єднану територіальну громаду не зупинить процес зменшення кількості сільських жителів. Державна підтримка добровільного об'єднання територіальних громад у цілому в разі недосконалого законодавчого механізму підтримки малих сіл, призведе до їх занепаду. Це вимагає деталізації законодавчих положень, зокрема щодо тих поселень, які відносяться до проблемних, а це стосується не лише сіл, але й селищ і малих міст.

Законом передбачається, що при об'єднанні територіальних громад вирішальним стане спільне для населених пунктів адміністративне управління — єдині сільські, селищні і міські ради, голови рад, виконкоми, старости. Беззаперечним є те, що органи державної влади і місцевого самоврядування за допомогою різних механізмів мають забезпечити ефективне управління економічними і соціальними процесами в кожному регіоні. Таке управління повинно сприяти уникненню поляризації умов життя будь-якої територіальної громади, гарантуванню стандартів умов праці і соціального захисту громад незалежно від їх людності та місця проживання — у великому чи малому населеному пункті, в центрі (полюсі) чи в периферійному поселенні.

Висновки. 1. У проєкті Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» зосереджена увага головним чином на механізмі утворення таких громад. Однак не менш важливим і навіть першочерговим є визначення мети такого об'єднання, переліку завдань, які передбачається вирішити при реалізації закону, нові функції і механізми діяльності об'єднаних територіальних громад. Відсутнє в тексті закону і головне — як позначиться в майбутньому його реалізація на умовах життя жителів кожного населеного пункту, ефективності функціонування об'єднаної територіальної громади як нового типу соціальної системи, її соціально-економічної організації, нової ланки суспільного організму.

2. В проєкті закону вказується на те, що «якість і доступність публічних послуг, що надаються в об'єднаній територіальній громаді, не можуть бути нижчими, ніж до об'єднання». Разом з тим не сказано, якими механізмами будуть досягнуті та забезпечені ці адміністративно-управлінські послуги. Навіть запровадження таких нових посадових осіб, як старости в селах і селищах з їх передбаченими законом повноваженнями, не свідчить про вирішення питань доступності адмінпослуг, а тим більше поліпшення умов життя населення в усіх селах.

3. Зазначеним проєктом закону передбачено державний механізм підтримки добровільного об'єднання територіальних громад. Він полягає у забезпеченні державою інформаційно-просвітницької, організаційної, методичної та фінансової підтримки. Найсуттєвіше значення тут має фінансова підтримка державою добровільного об'єднання територіальних громад у вигляді субвенцій на формування відповідної інфраструктури згідно з планом соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади. Однак для отримання субвенцій необхідно, насамперед, створити об'єднані територіальні громади, розробити плани їх соціально-економічного розвитку, і лише тоді можна претендувати на субвенцію. Зазначене свідчить про необхідність змін і доповнень до відповідних положень законопроекту.

4. Особливої уваги заслуговують положення, які стосуються пропорційності фінансової підтримки державою об'єднаних територіальних громад шляхом надання субвенцій на формування відповідної інфраструктури. Згідно зазначеного проєкту Закону (ст. 10, п. 3) обсяг фінансової підтримки розподіляється між бюджетами об'єднаних територіальних громад пропорційно до площі громади та кількості сільського населення у територіальній громаді з рівною вагою обох факторів.

Зазначене положення є досить загальним, не конкретним і недостатньою мірою виваженим. Насамперед слід відмітити складності у визначенні площі територіальних громад. Площа населеного пункту, зазвичай, визначається площею сільради (міськради), межі яких не завжди визначені. Разом з тим для повноцінного функціонування громади необхідні і землі, які знаходяться за межами населених пунктів. Адже функціонування територіальних громад неможливе без земель як засобу виробництва та відпочинку. В законі не розкрита функціональна роль площі у соціально-економічному розвитку територіальних громад, її економічне і соціальне значення в життєдіяльності громади. Тому доцільність використання цього критерію при розподілі субвенцій є сумнівною,

вимагається додаткове обґрунтування і його конкретизація у подальших змінах до законопроекту.

5. Особливої уваги заслуговує другий критерій розподілу субвенцій — за кількістю сільського населення. Текстом закону передбачена наявність сільських, селищних і міських територіальних громад. Це означає, що у складі населення цих громад будуть як сільські, так і міські жителі. До міського населення відносяться жителі селищ і міст. У конкретних випадках кількість сільського населення може бути меншою, ніж міського або навпаки. Очевидним є і те, що кількість сільського населення у високо урбанізованих регіонах буде нижчою, а в аграрних вищою. Тому і цей критерій як загальнонаціональний не може бути підставою при визначенні частки субвенцій територіальній громаді.

Зазначені обидва критерії є сумнівними ще й тому, що вони не пов'язані з цільовою функцією державної субвенції. В проекті закону передбачено виділення субвенцій для «формування відповідної інфраструктури згідно з планом соціально-економічного розвитку територіальної громади». Звідси — критеріями розподілу субвенцій мають бути ті, які стосуються стану розвитку інфраструктури територіальних громад, визначення та обґрунтування розвитку нових видів інфраструктурних об'єктів, їх цільової функції у поліпшенні життєдіяльності населення територіальних громад.

Зазначені зауваження можуть бути предметом удосконалення окремих положень зазначеного законопроекту при підготовці його до прийняття у другому читанні і сприятимуть ґрунтовнішому формуванню засад державної регіональної політики та поліпшенню функціонування місцевого самоврядування в Україні.

Література

1. Закон України «Про Засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 р. №156-VIII // Голос України. — 04.03.2015. — №39.
2. Проект Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (реєстраційний № 4070а) [Електронний ресурс] : Верховна Рада України. — Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=4070%D0%B0&skl=8 (дата звернення: 05.12.2016). — Назва з екрана.
3. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17.06.2014 р. № 1508-VII // Голос України. — 23.07.2014. — № 138.
4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР [Електронний ресурс] : Верховна Рада України. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 05.12.2016). — Назва з екрана.
5. Державне управління регіональним розвитком України: монографія / за заг. ред. В. С. Воротіна, Я. А. Жаліла. — К. : НІСД, 2010. — 288 с.
6. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс] : Верховна Рада України. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 05.12.2016). — Назва з екрана.
7. Методологічні засади адміністративно-територіальної реформи в Україні: соціально-економічні аспекти : монографія / Б. М. Данилишин, М. І. Фащевський, Л. Г. Чер-

нюк, А. О. Коваленко, А. П. Павлюк; В.о. НАН України, Рада по вивченню продукт. сил України; Під ред. Б. М. Данилишина. — К. : Основа, 2011. — 149 с.

References

1. Zakon Ukrainy «Pro Zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky» vid 05.02.2015 r. №156-VIII // Holos Ukrainy. — 04.03.2015. — №39.
2. Proekt Zakonu Ukrainy «Pro dobrovilne ob'iednannia terytorialnykh hromad» (reestraciynyi №4070a) [Elektronnyi resurs] : Verkhovna Rada Ukrainy. — Rezhym dostupu: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=4070%D0%B0&skl=8 (data zvernennia: 05.12.2016). — Nazva z ekrana.
3. Zakon Ukrainy «Pro spivrobotnytstvo terytorialnykh hromad» vid 17.06.2014 r. № 1508-VII // Holos Ukrainy. — 23.07.2014. — № 138.
4. Zakon Ukrainy «Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini» vid 21.05.1997 № 280/97-VR [Elektronnyi resurs] : Verkhovna Rada Ukrainy. — Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/280/97-%D0%B2%D1%80> (data zvernennia: 05.12.2016). — Nazva z ekrana.
5. Derzhavne upravlinnia rehionalnym rozvytkom Ukrainy : monohrafiia / za zah. red. V. Ye. Vorotina, Ya. A. Zhalila. — K. : NISD, 2010. — 288 s.
6. Konstytutsiia Ukrainy, Zakon vid 28.06.1996 № 254k/96-VR [Elektronnyi resurs] : Verkhovna Rada Ukrainy. — Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (data zvernennia: 05.12.2016). — Nazva z ekrana.
7. Metodolohichni zasady administratyvno-terytorialnoi reformy v Ukraini: sotsialno-ekonomichni aspekty : monohrafiia / B. M. Danylyshyn, M. I. Fashchevskiy, L. H. Cherniuk, A. O. Kovalenko, A. P. Pavliuk; V.o. NAN Ukrainy, Rada po vyvchenniu produkt. syl Ukrainy; Pid red. B. M. Danylyshyn. — K. : Osнова, 2011. — 149 s.

УДК 368.023.1

Терещенко К.В.
аспірантка кафедри страхування
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СТРАХОВИКІВ

Tereshchenko K.V.
Insurance Department Fellow
Kyiv National Economics University

THE MODELS OF THE INSURERS' SOLVENCY REGULATION

Анотація Статтю присвячено дослідженню підходів до оцінювання платоспроможності страховика та аналізу особливостей сучасних моделей, що використовуються для цього органами страхового нагляду. Здійснено спробу дослідити переваги і недоліки регулювання платоспроможності, що ґрунтується на правилах, і регулювання, що ґрунтується на принципах. Проналізовані коефіцієнтний метод і сценарний аналіз, що використовуються для визначення запасу власного капіталу необхідного для забезпечення платоспроможності страхових компаній. Розглянуто сучасні принципи регулювання платоспроможності, що ґрунтуються на принципах цілісного